

**ЧЕРНО МОРЕ АД**

**ЕИН 103003102**

**ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013 ГОДИНА**

**Съдържание:**

**Финансов отчет към 31 декември 2013 година.....3 стр.**

**Пояснителни приложения към финансовия отчет.....8 стр.**

**ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**  
**към 31 декември 2013 година**

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2013г.  
в хил.лв.

|                                                 | Бележка<br>№ | 31.12.2013г.  | 31.12.2012г.  |
|-------------------------------------------------|--------------|---------------|---------------|
| <b>НЕТЕКУЩИ АКТИВИ</b>                          |              |               |               |
| Имоти, машини и съоръжения                      | 3.1          | 10 011        | 9 617         |
| Нематериални активи                             | 3.2          | 959           | 447           |
| Дългосрочни инвестиции                          | 3.3          | 2             | 2             |
| <b>ОБЩО НЕТЕКУЩИ АКТИВИ</b>                     |              | <b>10 972</b> | <b>10 066</b> |
| <b>ТЕКУЩИ АКТИВИ</b>                            |              |               |               |
| Материални запаси                               | 3.4          | 2 185         | 2 309         |
| Търговски и други вземания                      | 3.5          | 441           | 953           |
| Вземания по предоставени заеми                  | 3.6          | 3 356         | 3 449         |
| Парични средства                                | 3.7          | 68            | 13            |
| <b>ОБЩО ТЕКУЩИ АКТИВИ</b>                       |              | <b>6 050</b>  | <b>6 724</b>  |
| <b>СУМА НА АКТИВА</b>                           |              | <b>17 022</b> | <b>16 790</b> |
| <b>СОБСТВЕН КАПИТАЛ</b>                         |              |               |               |
| Акционерен капитал                              | 3.8          | 508           | 508           |
| Резерви                                         | 3.9          | 15 260        | 15 342        |
| Финансов резултат от минали периоди             |              | (2 230)       | (1 236)       |
| Текущ финансов резултат                         |              | (1 012)       | (954)         |
| <b>ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ</b>                    |              | <b>12 526</b> | <b>13 660</b> |
| <b>НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ</b>                          |              |               |               |
| Пасиви по отсрочени данъци                      | 3.11         | 797           | 715           |
| Финансирания                                    |              | 62            |               |
| <b>ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ</b>                     |              | <b>859</b>    | <b>715</b>    |
| <b>ТЕКУЩИ ПАСИВИ</b>                            |              |               |               |
| Търговски и други задължения                    | 3.12         | 441           | 473           |
| Задължения по получени заеми                    | 3.13         | 440           | 167           |
| Текуща част от задължения по лизингови договори | 3.10         |               | 23            |
| Задължения към персонала                        | 3.14         | 750           | 392           |
| Осигурителни задължения                         | 3.15         | 1 387         | 891           |
| Данъчни задължения                              | 3.16         | 548           | 398           |
| Други задължения                                | 3.17         | 71            | 71            |
| <b>ОБЩО ТЕКУЩИ ПАСИВИ</b>                       |              | <b>3 637</b>  | <b>2 415</b>  |
| <b>СУМА СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ</b>           |              | <b>17 022</b> | <b>16 790</b> |

Този финансов отчет е одобрен на 24. 03.2014 г. от името на „Черно Море“ АД от:

.....  
Петьо Милков  
Изпълнителен директор

.....  
Диана Златева  
Главен счетоводител

.....  
Заверил.....  
Фанка Нонева  
регистриран одитор

Управител: .....  
СОП № 101 „Финанс Одит Консулт 2002“ ООД

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА  
за годината, приключваща на 31 декември 2013 г.  
в хил.лв.

|                                                                            | Бележка<br>№ | 31.12.2013г. | 31.12.2012 г. |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|---------------|
| Приходи от продажби                                                        | 3.18         | 1321         | 1789          |
| Печалба от продажба на нетекущи активи                                     |              |              | 115           |
| Други приходи                                                              | 3.19         | 649          | 428           |
| Разходи за дейността                                                       |              |              |               |
| Разходи за материали                                                       | 3.20         | (878)        | (1 136)       |
| Разходи за персонала                                                       | 3.21         | (1 866)      | (1 855)       |
| Разходи за амортизация                                                     | 3.1;3.2      | (278)        | (552)         |
| Разходи за външни услуги                                                   | 3.22         | (341)        | (318)         |
| Други разходи                                                              | 3.23         | (85)         | (197)         |
| Изменение на запасите от продукция и незавършено производство              |              | (52)         | 29            |
| Разходи за придобиване на нетекущи и текущи активи                         |              | 579          | 537           |
| Балансова стойност на продадени материални запаси                          |              | (13)         | (14)          |
| Финансови приходи                                                          | 3.24         | 6            | 256           |
| Финансови разходи                                                          | 3.25         | (54)         | (37)          |
| Печалба (загуба) преди облагане с данъци                                   |              | (1 012)      | (955)         |
| Приход (разход) за данък                                                   | 3.26         |              | 1             |
| Нетна печалба за годината                                                  |              | (1 012)      | (954)         |
| Друг всеобхватен доход                                                     |              |              |               |
| Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход | 3.27         | (82)         | 50            |
| Друг всеобхватен доход за годината, общо                                   |              |              | 50            |

Този финансов отчет е одобрен на 24. 03.2014 г. от името на „Черно Море“ АД от:

.....  
Петър Милков  
Цялнителен директор

.....  
Диана Златева  
Главен счетоводител

.....  
Заверил.....  
Фанка Нонева  
регистриран одитор

Управител: .....

СОП № 101 „Финанс Одит Консулт 2002“ ООД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ  
за годината, приключваща на 31 декември 2013 г.  
в хил.лв.

|                                                                                                     | Основен капитал | Резерв от последващи оценки на активи | Други резерви | Финансов резултат от минали периоди | Текущ финансов резултат | Общо    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------------|---------------|-------------------------------------|-------------------------|---------|
| Салдо на 01 януари 2012 година                                                                      | 508             | 7505                                  | 8176          | (972)                               | (653)                   | 14564   |
| Отнасяне на текущия финансов резултат от предходната година във финансов резултат от минали периоди |                 |                                       |               | (653)                               | 653                     | 0       |
| Прехвърляне на преценка в неразпределената печалба                                                  |                 | (389)                                 |               | 389                                 |                         | 0       |
| Текущ финансов резултат                                                                             |                 |                                       |               |                                     | (954)                   | (954)   |
| Друг всеобхватен доход                                                                              |                 | 50                                    |               |                                     |                         | 50      |
| Общо всеобхватен доход за периода                                                                   | 0               | 50                                    | 0             | 0                                   | (954)                   | -904    |
| Салдо към 31 декември 2012 година                                                                   | 508             | 7166                                  | 8176          | (1 236)                             | (954)                   | 13660   |
| Отнасяне на текущия финансов резултат от предходната година във финансов резултат от минали периоди |                 |                                       |               | (954)                               | 954                     | 0       |
| Данъци от минали години                                                                             |                 |                                       |               | (40)                                |                         | (40)    |
| Текущ финансов резултат                                                                             |                 |                                       |               |                                     | (1 012)                 | (1 012) |
| Друг всеобхватен доход                                                                              |                 | (82)                                  |               |                                     |                         | (82)    |
| Общо всеобхватен доход за периода                                                                   | 0               | (82)                                  | 0             | 0                                   | (1 012)                 | (1 094) |
| Салдо към 31 декември 2013 година                                                                   | 508             | 7084                                  | 8176          | (2 230)                             | (1 012)                 | 12526   |

Този финансов отчет е одобрен на 24. 03.2014г. от името на „Черно Море“ АД от:

.....  
Петър Милков  
Изпълнителен директор

.....  
Диана Златева  
Главен счетоводител

Заверил.....  
Фанка Нонева  
регистриран одитор

Управител:  
СОП № 101 „Финанс Одит Консулт 2002“ ООД

## ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2013 г.  
в хил.лв.

|                                                                       | 31.12.2013г. | 31.12.2012г. |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Парични потоци от основната дейност</b>                            |              |              |
| Постъпления от контрагенти                                            | 2509         | 3092         |
| Плащания към контрагенти                                              | (1 805)      | (1 650)      |
| Плащания, свързани с персонала, нетно                                 | (939)        | (1 341)      |
| Платен корпоративен данък                                             |              |              |
| Платен данък върху добавената стойност                                |              | (5)          |
| Възстановен данък върху добавената стойност                           |              |              |
| Други плащания                                                        | (6)          | (130)        |
| <b>Нетни парични потоци от основната дейност</b>                      | <b>(241)</b> | <b>(34)</b>  |
| <b>Парични потоци от инвестиционна дейност</b>                        |              |              |
| Постъпление свързани с предоставени заеми                             | 240          | 3            |
| Плащания свързани с предоставени заеми                                | (147)        | (162)        |
| Постъпления от дивиденди                                              |              |              |
| Постъпления от лихви                                                  |              |              |
| Плащания свързани с нетекущи активи                                   |              |              |
| <b>Нетни парични потоци от инвестиционната дейност</b>                | <b>93</b>    | <b>(159)</b> |
| <b>Парични потоци от финансовата дейност</b>                          |              |              |
| Постъпления свързани с получени заеми                                 | 300          | 160          |
| Плащания свързани с получени заеми                                    | (60)         |              |
| Плащания свързани с лизингови договори                                | (23)         | (36)         |
| Изплатени лихви                                                       |              |              |
| Парични потоци от промяна на валутни курсове                          | (1)          | (2)          |
| Други парични потоци от финансова дейност                             | (13)         | (12)         |
| <b>Парични потоци от финансовата дейност, нетно</b>                   | <b>203</b>   | <b>110</b>   |
| <b>Увеличение (намаление) на паричните средства за периода, нетно</b> | <b>55</b>    | <b>(83)</b>  |
| <b>Парични средства в началото на периода</b>                         | <b>13</b>    | <b>96</b>    |
| <b>Парични средства в края на периода</b>                             | <b>68</b>    | <b>13</b>    |

Този финансов отчет е одобрен на 24. 03.2014 г. от името на „Черно Море“ АД от:

.....  
Петър Милков  
Изпълнителен директор

.....  
Диана Златева  
Главен счетоводител

.....  
Заверил.....  
Фанка Нонева  
регистриран одитор

.....  
Управител:  
СОП № 101 „Финанс Одит Консулт 2002“ ООД

**ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ**

**към ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ към 31 декември 2013 година**

## **1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО**

**ЧЕРНО МОРЕ АД** (Дружеството) е регистрирано във Варненски окръжен съд по фирмено дело № 7074 от 15 септември 1992 година. Дружеството е с капитал 508 хил. лв. Адресът на регистрацията е град Варна, бул. Владислав 256. Мажоритарен собственик е Черно Море 2001 АД.

Основната дейност на Дружеството е свързана с производство и търговия на морски и речни радиолокационни станции, средства за навигация, спътникови телекомуникационни съоръжения, медицинска апаратура, специализирано технологично оборудване, битова електроника и електротехника.

## **2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЧЕТОВОДНАТА ОТЧЕТНОСТ. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА**

### **2.1. ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЧЕТОВОДНАТА ОТЧЕТНОСТ. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ**

При осъществяване на счетоводната отчетност дружеството прилага Закона за счетоводството. Базата за изготвяне на финансовите отчети са Международните счетоводни стандарти, приети от Съвета за международни счетоводни стандарти и приети от Европейската комисия. Международните счетоводни стандарти включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансово отчитане, Разясненията направени от Комитета по разясненията на международните стандарти за финансово отчитане, Разясненията от бившия Постоянен комитет за разяснения и последващите им изменения и допълнения.

Официалните отчети се изготвят в български лева, като данните в годишния финансов отчет се представят в хиляди лева.

Отчетният период е годината, приключваща на 31.12.2013г, сравнителният период - годината, приключваща на 31.12.2012г.

Датата на съставяне на финансовия отчет е 24.03.2014г. Същият е одобрен от Съвета на директорите на 24.03.2014г.

### **2.2. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА**

#### **2. 2. 1. Имоти, машини, съоръжения**

Активи се отчитат като имоти, машини и съоръжения, когато отговарят на критериите за признаването им, съгласно изискванията на МСС 16 и имат стойност при придобиването равна или по-висока от седемстотин лева.

Активите които имат цена на придобиване по - ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика на Дружеството. Имотите, машините и съоръженията се признават като първоначално се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние и на мястото за предвидената му от Ръководството употреба.

### Последващи разходи

Съгласно принципа на признаване в МСС 16 предприятието не признава в балансовата стойност на актив от имоти, машини и съоръжения разходите за ежедневно обслужване на актива. Тези разходи се признават в печалбата или загубата в момента на извършването им. Разходите за ежедневно обслужване са предимно разходите за труд и консумативи и може да включват и стойността на малки резервни части. По силата на принципа на признаване Дружеството признава в балансовата стойност на Актив от имоти, машини и съоръжения разхода за подмяна на част от такъв актив, при условие, че разхода отговаря на критериите за признаване. Балансовата сума на тези части, които са подменени, се отписва в съответствие с разпоредбите за отписване на МСС 16.

Балансовата стойност на даден имот, машина или съоръжения трябва да се отпише:

- при продажба, или
- когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване или при освобождаването от него.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина или съоръжения, трябва да се включат в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина, съоръжение или оборудване се определят като разлика от между нетните приходи от продажбата и балансовата стойност на актива.

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот. Амортизацията започва, когато актива е налице за употреба, т.е. когато е на мястото и в състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина предвиден от Дружеството. Амортизацията на активите се преустановява на по ранната от двете дати:

- датата на която са класифицирани като държани за продажба
- датата на отписване на активите.

Следователно Дружеството приема, че амортизацията не се преустановява, когато актива не се използва или е изваден от активна употреба, освен ако не е напълно амортизиран.

Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

| Полезен живот                                | 2013 година  | 2012 година |
|----------------------------------------------|--------------|-------------|
| Сгради, съоръжения и предавателни устройства | 25-50 години | 25 години   |
| Машини, оборудване и апаратура               | 5-10 години  | 5 години    |
| Леки автомобили                              | 4 години     | 4 години    |
| Други транспортни средства                   | 10 години    | 10 години   |
| Стопански инвентар                           | 6.66 години  | 6.66 години |
| Компютри                                     | 2-5 години   | 2-5 години  |

### Оценка след първоначално признаване

За последваща оценка се прилага модел на цена на придобиване с изключение на имотите (земи и сгради), които се оценяват съгласно модела на преоценка.

След първоначалното признаване за актив на всеки имот чиято справедлива стойност може да се оцени надеждно, се отчита по преоценъчна стойност, която е справедливата стойност на

актива към датата на преоценката минус всички натрупани до момента амортизации, както и последвалите натрупани загуби от обезценка.

След първоначалното им признаване машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване намалена с размера на начислената амортизация и евентуални загуби от обезценки.

Предприятието оценява към всяка отчетна дата дали съществуват индикации, че стойността на даден актив е обезценена. В случай на такива обстоятелства, предприятието следва да изчисли възстановимата стойност на актива и да определи загубата от обезценка.

### **2. 2. 2. Инвестиционни имоти**

Инвестиционен имот е имот, държан от Дружеството за получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала, или и за двете (включително имоти в процес на изграждане, които ще бъдат държани за същите цели).

Дружеството не притежава инвестиционни имоти.

### **2. 2. 3. Нематериални активи**

Дружеството отчита като нематериален всеки разграничим непаричен актив без физическа субстанция, който се контролира от предприятието и от използването му се очаква икономическа изгода.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, която включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние и на мястото за предвидената му от Ръководството употреба.

След първоначалното признаване на нематериален актив той се отчита по цена на придобиване намалена с размера на начислената амортизация и евентуални загуби от обезценки. Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за Дружеството.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират, а се тестват за евентуална обезценка.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато актива е налице за употреба, т.е. когато е на мястото и в състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина предвиден от Дружеството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

- датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5 и
- датата, на която активът е отписан.

### **Обезценка на нематериални дълготрайни активи**

Предприятието оценява към всяка отчетна дата дали съществуват индикации, че стойността на даден актив е обезценена. В случай на такива обстоятелства, предприятието следва да изчисли възстановимата стойност на актива и определя загубата от обезценка.

Обезценка на нематериални активи през отчетния период не е извършвана.

### **2. 2. 4. Материални запаси**

#### **Материални запаси**

Дружеството прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;
- намиращи се в процес на производство за последваща продажба /незавършено производство/;
- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги

### ***Последваща оценка на материалните запаси***

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализуема стойност.

### ***Себестойност на материалните запаси***

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Разходите за закупуване на материалните запаси включват покупната цена, митните сборове и други данъци (различни от тези, които впоследствие предприятието може да си възстановява от данъчните власти), транспортните разходи и други, които могат директно да се отнесат към придобиването на стоките, материалите и услугите. Търговските отстъпки, рабати и други подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности. Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности. Количеството общи постоянни разходи, които отговарят на превъзникването на нормалния капацитет над достигнатия капацитет се отчитат като текущи разходи за периода.

Продукцията се оценява текущо по себестойност, която се формира на базата на основните производствени разходи, които включват всички преки разходи и разпределената част от непреките променливи и постоянни разходи, разпределени на база вложен пряк труд във всеки продукт.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

### ***Метод за изписване на себестойността***

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени сгради, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

## 2. 2. 5. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Дружеството стане страна по договорните условия на инструмента. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите активи (пасиви) се оценяват по справедлива стойност и всички разходи по сделката, в резултат на която възникват финансовите активи (пасиви), с изключение на финансовите активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

За целите на последващото оценяване, в съответствие с изискванията на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*, Дружеството класифицира финансовите активи и пасиви в следните категории: финансови активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; инвестиции, държани до падеж; предоставени кредити и вземания; финансови активи на разположение за продажба; финансови пасиви по амортизирана стойност. Класифицирането в съответната категория зависи от целта и срочността, с която е сключен съответния договор. Дружеството не прилага тази класификация на активите и пасивите за целите на представянето им в отчета за финансовото състояние.

### 2.2.5.1. Финансови активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансов актив или пасив е класифициран като държан за търгуване, когато е придобит главно с намерение да бъде продаден или закупен обратно в близко бъдеще или е деривативен инструмент.

След първоначалното им признаване, финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се оценяват по справедлива стойност към края на отчетния период, като всяка разлика до тази стойност се признава в печалбата или загубата в периода, в който възниква.

### 2.2.5.2. Инвестиции, държани до падеж

Инвестициите, държани до падеж са недеривативни финансови активи с фиксирани плащания и падеж, които Ръководството има намерение и възможност да държи до настъпване на техния падеж.

Инвестициите, държани до падеж след първоначалното им признаване се отчитат по амортизирана стойност, определена чрез прилагане метода на ефективния лихвен процент.

### 2.2.5.3. Предоставени кредити и вземания

Предоставените кредити и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени срокове за уреждане, които не се котират на активен пазар. В отчета за финансовото състояние на Дружеството активите от тази категория са представени като търговски вземания, вземания по предоставени заеми и парични средства.

#### ***Вземания по предоставени заеми, търговски вземания***

След първоначалното им признаване търговските вземания и вземанията по предоставени заеми се оценяват по амортизирана стойност, изчислена на база метода на ефективния лихвен процент, и намалена с евентуалната загуба от обезценка. Краткосрочните вземания не се амортизират. Загубата от обезценка се начислява в случай, че съществуват обективни доказателства като например значителни финансови затруднения на длъжника, вероятност длъжникът да изпадне в ликвидация и други.

#### ***Парични средства***

Паричните средства за целите на съставянето на отчета за паричните потоци са паричните средства в брой и по банкови сметки.

#### ***2.2.5.4. Финансови активи на разположение за продажба***

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни финансови инструменти, некласифицирани в предходните категории.

Редовните покупки и продажби на финансови активи на разположение за продажба се признават на дата на тъгуване – датата на сделката, на която Дружеството се ангажира да закупи или продаде актива. След първоначалното им признаване финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност към датата на изготвяне на финансовите отчети като всяка разлика до тази стойност се признава в другия всеобхватен доход. При последваща продажба или обезценка на финансови активи на разположение за продажба, акумулираните разлики от корекциите до справедлива стойност се признават в печалбата или загубата.

Справедливата цена на финансовите активи, за които съществува борсова цена на активен пазар се определя на база на борсовите котировки, валидни към края на отчетния период. Финансовите активи, за които не съществува борсова цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена, след първоначалното им признаване се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуална загуба от обезценка.

#### ***2.2.5.5. Обезценка на финансови активи***

Към края на отчетния период Ръководството на Дружеството прави преценка дали съществуват обективни индикации за обезценка на всички финансовите активи с изключение на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат в друг всеобхватен доход и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба от обезценка, изчислена като разлика между цената на придобиване и текущата справедлива стойност, се признава в печалбата или загубата, дори ако финансовият актив не е отписан. Загубите от обезценки, признати за капиталови инструменти на разположение за продажба, не могат да бъдат възстановени в печалбата или загубата.

Загубата от обезценка на инвестициите, държани до падеж, предоставените кредити и вземания, отчитани по амортизирана стойност, се изчислява като разлика между преносната стойност и настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Загубата от обезценка се признава в печалбата или загубата. Тя се възстановява, ако последващото увеличение на възстановимата стойност може обективно да бъде обвързано с настъпване на събитие след датата, на която е била призната обезценката.

#### **2.2.5.6. Финансови пасиви по амортизирана стойност**

След първоначалното им признаване Дружеството оценява всички финансови пасиви по амортизирана стойност с изключение на: финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; финансовите пасиви, възникнали, когато прехвърлянето на актив не отговаря на условията за отписване; договори за финансова гаранция, ангажименти за предоставяне на кредит с лихвен процент, по-нисък от пазарния. В отчета за финансовото състояние на Дружеството тези пасиви са представени като търговски задължения и задължения по получени заеми.

#### **Търговски задължения**

Търговските задължения възникват в резултат на получени стоки или услуги. Краткосрочните задължения не се амортизират.

#### **Задължения по получени заеми**

Заеми се признават първоначално по справедлива цена, формирана от получените парични постъпления, намалени с присъщите разходи по сделката. След първоначалното им признаване, банковите заеми се оценяват по амортизирана стойност, като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж се отчита в печалбата или загубата за периода на ползване на заема на база метода на ефективния лихвен процент.

Финансовите разходи, в това число и директните разходи по привличането на заема, се признават на базата на метода на ефективния лихвен процент.

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисление на амортизираната стойност на един финансов актив или пасив и за разпределение на прихода от или разхода за лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е този, при който се дисконтират очакваните бъдещи парични плащания или постъпления по време на живота на финансовия инструмент, или при определени случаи за по-кратък период, към нетната преносна стойност на финансовия актив или пасив.

Получените заеми се представят като текущи, когато следва да бъдат уредени в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период.

### **2. 2. 6. Собствен капитал**

Собственият капитал на Дружеството се състои от основен капитал, представляващ регистрирания капитал представен по номинална стойност съгласно, съдебно решение за регистрация, законови резерви, резерв от последващи оценки на активи, финансов резултат от минали периоди и текущия финансов резултат

#### **Резерви**

Резервите представени в годишния финансов отчет включват:

- Резерв от последващи оценки на активи - формиран от преоценката на имотите на Дружеството в съответствие с препоръчителния подход за последващата им оценка според МСС16 *Имоти, машини и съоръжения*;
- Законови резерви - образувани от заделяне на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария, учредителния акт на предприятието и решения на едноличния собственик на капитала.

### **Финансов резултат**

Финансов резултат от минали години включва натрупаните печалби и загуби от предходни години от дейността на Дружеството.

Текущ финансов резултат – включва реализираната печалба/загуба от периода.

#### **2. 2. 7. Текущи задължения към персонала и осигурителни задължения**

Задълженията към персонала и осигурителните задължения включват задължения на Дружеството по повод на минал труд, положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се дължат съгласно българското законодателство. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала по повод неползвани отпуски и начислените осигурителни вноски върху тези доходи.

#### **2. 2. 8. Данък върху дохода**

Данъкът върху дохода включва текущия данък върху печалбата и отсрочените данъци.

Текущият данък се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода като се прилага ефективната данъчна ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовите отчети. Отсрочените данъци са сумите на дължимите (възстановими) данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на облагаемите (приспадащи се) временни разлики. Временните разлики са разликите между преносната стойност на един актив или пасив и неговата данъчна основа. Отсрочените данъци върху печалбата се изчисляват чрез прилагането на балансовия пасивен метод.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, докато отсрочените данъчни активи за приспадащите се временни разлики и за данъчна загуба се признават, само ако има вероятност за тяхното обратно проявление и ако Дружеството ще е в състояние в бъдеще да генерира достатъчно печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват, доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

Към датата на всеки отчет Дружеството преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Дружеството признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степеня, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочения данъчен актив.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се изчисляват като се прилага предполагаемата данъчна ставка за периода, в който те ще се реализират или погасят, съгласно информацията, с която Дружеството разполага към момента на съставяне на финансовите отчети. Отсрочените данъци се признават в печалбата или загубата, освен в случаите, когато възникват във връзка операция или събитие, което е признато, в същия или друг период, извън печалбата или загубата в друг всеобхватен доход или директно в собствен капитал. В този случай и отсроченият данък се посочва директно за сметка на друг всеобхватен доход или собствен капитал, без да намира отражение в печалбата или загубата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят нетно, ако подлежат на единен режим на облагане.

Съгласно действащото за 2013 и 2012 година данъчно законодателство, данъчната ставка, която се прилага при изчисляване на данъчните задължения на Дружеството е 10%. При изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2013 и 2012 година е използвана данъчна ставка 10%.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на редица фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода когато такова определяне бъде направено.

## **2. 2. 9. Лизинг**

### **Финансов лизинг**

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху актив.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се включват в стойността на актива. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разделят между лихвени плащания и плащания по главница, така че да се получи постоянен лихвен процент върху остатъчното задължение по лизинга.

Финансовият лизинг поражда амортизационен разход за амортизируемите активи, както и финансов разход за всеки отчетен период. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи е съобразена с тази по отношение на собствените амортизируеми активи.

За целите на представянето на финансовите инструменти по категории, определени в съответствие с МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване, задълженията по финансов лизинг се класифицират в категорията финансови пасиви по амортизирана стойност.

Вземанията, възникнали във връзка с отдадени на финансов лизинг активи, се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството като вземания, чиято сума е равна на нетната инвестиция, съгласно лизинговия договор. Финансовите приходи се разпределят за периода на договора с цел формиране на постоянна и периодична норма на възвръщаемост на нетната инвестиция.

### **Оперативен лизинг**

Разходите за наети активи по договори за оперативен лизинг се признават в печалбата или загубата на линейна база за срока на договора. Сумарната изгода от получените стимули се признава като намаление на разходите за наем за периода на лизинговия договор на линейна база.

Приходите, реализирани от отдадени по договори за оперативен лизинг активи се признават в печалбата или загубата на линейна база за срока на договора. Първоначалните разходи, пряко свързани със сключването на лизинговия договор, се капитализират в стойността на актива и се признават като разход на линейна база за срока на лизинговия договор.

## 2. 2. 10. Признаване на приходи и разходи

### Приходи

Дружеството признава приходите, когато е вероятно да има бъдещи икономически ползи от тях, и тези ползи могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

1. Приходът от продажбата на стоки и материали се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърлило на купувача значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;

- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и материалите, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и материали;

- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;

- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието и

- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени.

2. Приходът от продажба на услуги се признава, когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно. Приходът свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;

- вероятно дружеството ще има икономически ползи, свързани със сделката;

- етапа на завършеност на сделката към датата на финансовия отчет може да бъде надеждно оценен и

- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени.

3. Приходът, създаден от използването от други лица на активи на Дружеството, което носи възнаграждения за права се признава, когато:

- е възможно дружеството да има икономически ползи, свързани със сделката и

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.

### Разходи

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Признаването на разходите за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи. Разход се признава незабавно в печалбата или загубата за периода, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в отчета за финансовото състояние.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

## **2. 2. 11. Чуждестранна валута**

Стопанските операции на Дружеството се представят в български лева.

Посочените данни във финансовия отчет са в хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при преизчисляването на тези парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени или преизчислени преди това, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Дружеството прави преоценка на парични позиции в чуждестранна валута към датата на финансовия отчет за периода и текущо през отчетния период месечно.

Непаричните позиции които се водят по справедлива стойност в чуждестранна валута се преизчисляват при използване на обменните курсове от датата, когато е била определена справедливата стойност.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември 2013 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

## **2. 2. 12. Промени в счетоводната политика, счетоводни грешки и приблизителни счетоводни оценки**

### ***Последователност на приложение на счетоводната политика***

Утвърдената счетоводната политика е последователно прилаганата през отчетния и предходните периоди.

### ***Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки***

Приложението на Международните стандарти за финансово отчитане изискват от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки за изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет.

Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Приблизителните оценки подлежат на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, или в резултат на получена нова информация или допълнително натрупани данни. В тази си същност преразглеждането на приблизителните оценки не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава с включването му в печалбата или загубата за периода, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и тях. Дотогава, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране

на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

### **Счетоводни грешки**

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на дружеството за един или повече минали отчетни периоди, произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

или

- е можело при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване.

При открити съществени грешки от предходни периоди открити в последващия период, Дружеството ги коригира в сравнителна информация, представена към финансовия отчет за текущата година. За целта се коригират с обратна сила съществените грешки от предходните периоди чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка

или

- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

### **Промени в счетоводната политика**

Промените в счетоводната политика се отчитат ретроспективно, като се коригират финансовите отчети за текущия и предходния периоди, все едно, че новоприетата счетоводна политика е била прилагана винаги.

През 2012г. не са извършвани промени в прилаганата от Дружеството счетоводна политика.

### **2. 2. 13. Условни активи и пасиви**

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието;

или

- възможни задължения, за които не е потвърдено дали Дружеството има налично задължение, което би могло да доведе до необходимост от поток ресурси, съдържащи икономически ползи;

или

- настоящи задължения, които не отговарят на критериите за признаване, поради невъзможността да се направи достатъчно надеждна оценка на сумата на задължението.

Условен актив обикновено възниква от непланирани или други неочаквани събития, които пораждат възможност в Дружеството да постъпи входящ поток икономически ползи. Условният актив не се признава от Дружеството във финансовия отчет, поради това, че може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

## 3. ПРИЛОЖЕНИЯ И ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

## 3.1. Имоти, машини съоръжения

|                                                | Земи<br>хил. лв. | Сград<br>и хил.<br>лв.       | Машини и<br>съоръжения<br>хил. лв. | Транспортни<br>средства<br>хил. лв. | Други<br>НМА<br>хил. лв. | Разх. за<br>придоб.<br>на ДА<br>хил. лв. | Общо<br>нетеку-<br>щи<br>активи<br>хил.<br>лв. |
|------------------------------------------------|------------------|------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------|
|                                                |                  | <b>Отчетна стойност</b>      |                                    |                                     |                          |                                          |                                                |
| <b>Салдо на 1 януари 2012</b>                  | <b>2484</b>      | <b>10560</b>                 | <b>4036</b>                        | <b>292</b>                          | <b>137</b>               | <b>117</b>                               | <b>17626</b>                                   |
| Придобити                                      |                  |                              | 77                                 |                                     |                          | 71                                       | 148                                            |
| Преоценка                                      |                  |                              |                                    |                                     |                          |                                          | 0                                              |
| Излезли                                        | (192)            | (329)                        | (225)                              | (10)                                |                          | (77)                                     | (833)                                          |
| <b>Салдо на 31 декември 2012</b>               |                  | <b>10231</b>                 | <b>3888</b>                        | <b>282</b>                          | <b>137</b>               | <b>111</b>                               | <b>16941</b>                                   |
| Придобити                                      |                  | 518                          | 152                                |                                     |                          | 672                                      | 1 342                                          |
| Преоценка                                      |                  |                              |                                    |                                     |                          |                                          | 0                                              |
| Излезли                                        |                  | (2)                          |                                    |                                     |                          | (670)                                    | (672)                                          |
| <b>Салдо на 31 декември 2013</b>               | <b>0</b>         | <b>10747</b>                 | <b>4040</b>                        | <b>282</b>                          | <b>137</b>               | <b>113</b>                               | <b>17611</b>                                   |
|                                                |                  | <b>Натрупана амортизация</b> |                                    |                                     |                          |                                          |                                                |
| <b>Салдо на 1 януари 2012</b>                  | <b>0</b>         | <b>2964</b>                  | <b>3793</b>                        | <b>256</b>                          | <b>133</b>               | <b>0</b>                                 | <b>7146</b>                                    |
| Начислена                                      |                  | 421                          | 96                                 | 31                                  | 1                        |                                          | 549                                            |
| Изписана през периода                          |                  | (136)                        | (225)                              | (10)                                |                          |                                          | (371)                                          |
| <b>Салдо на 31 декември 2012</b>               | <b>0</b>         | <b>3249</b>                  | <b>3664</b>                        | <b>277</b>                          | <b>134</b>               | <b>0</b>                                 | <b>7324</b>                                    |
| Начислена                                      |                  | 216                          | 58                                 | 2                                   | 1                        |                                          | 277                                            |
| Изписана през периода                          |                  | (1)                          |                                    |                                     |                          |                                          | (1)                                            |
| <b>Салдо на 31 декември 2013</b>               | <b>0</b>         | <b>3464</b>                  | <b>3722</b>                        | <b>279</b>                          | <b>135</b>               | <b>0</b>                                 | <b>7600</b>                                    |
| <b>Балансова стойност към 1 януари 2012</b>    | <b>2484</b>      | <b>7596</b>                  | <b>243</b>                         | <b>36</b>                           | <b>4</b>                 | <b>117</b>                               | <b>10480</b>                                   |
| <b>Балансова стойност към 31 декември 2012</b> | <b>0</b>         | <b>6982</b>                  | <b>224</b>                         | <b>5</b>                            | <b>3</b>                 | <b>111</b>                               | <b>9617</b>                                    |
| <b>Балансова стойност към 31 декември 2013</b> | <b>0</b>         | <b>7283</b>                  | <b>318</b>                         | <b>3</b>                            | <b>2</b>                 | <b>113</b>                               | <b>10011</b>                                   |

През 2013 г. е получено финансиране в размер на 62 хил. лв. по оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013, във връзка с процедура BG161PO003-1.1.04 "Подкрепа и внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги" и проект BG161PO003-1.1.04-0046/ЗИПП-02-31/07.02.2012 г. „Внедряване на модернизирана наземна радарна система НР 100М“

## 3.2. Нетекущи нематериални активи

|                                         | Програмни продукти<br>хил. лв. | Други ННА хил. лв. | Общо нетекущи<br>нематериални активи<br>хил. лв. |
|-----------------------------------------|--------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------|
|                                         | <b>Отчетна стойност</b>        |                    |                                                  |
| Салдо на 1 януари 2012                  | 31                             | 961                | 992                                              |
| Придобити                               |                                | 443                | 443                                              |
| Излезли                                 |                                |                    | 0                                                |
| Салдо на 31 декември 2012               | 31                             | 1404               | 1435                                             |
| Придобити                               | 93                             | 420                | 513                                              |
| Излезли                                 |                                |                    | 0                                                |
| Салдо на 31 декември 2013               | 124                            | 1824               | 1948                                             |
|                                         | <b>Натрупана амортизация</b>   |                    |                                                  |
| Салдо на 1 януари 2012                  | 24                             | 961                | 985                                              |
| Начислена                               | 3                              |                    | 3                                                |
| Салдо на 31 декември 2012               | 27                             | 961                | 988                                              |
| Начислена                               | 1                              |                    | 1                                                |
| Салдо на 31 декември 2013               | 28                             | 961                | 989                                              |
| Балансова стойност към 1 януари 2012    | 7                              | 0                  | 7                                                |
| Балансова стойност към 31 декември 2012 | 4                              | 443                | 447                                              |
| Балансова стойност към 31 декември 2013 | 96                             | 863                | 959                                              |

## 3.3. Дългосрочни инвестиции

През 1993 година Дружеството закупува 54 дяла (десет процента) от основния капитал на Прибой ООД на стойност 2 хил. лв. Към 31 декември 2013 година дългосрочните инвестиции се отчитат по себестойностния метод и са на стойност 2 хил. лв.

## 3.4. Материални запаси

|                          | 31 декември 2013<br>хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Незавършено производство | 1430                         | 1294                         |
| Материали                | 472                          | 543                          |
| Продукция                | 283                          | 472                          |
| Общо                     | 2185                         | 2309                         |

## 3.5. Търговски и други вземания

|                                                          | 31 декември 2013<br>хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|----------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Вземания от клиенти, в т. ч.                             | 321                          | 471                          |
| вземания от свързани предприятия (виж също бележка 3.28) | 137                          | 137                          |
| Платени аванси                                           | 67                           | 434                          |
| Данък върху добавената стойност                          | 5                            | 10                           |
| Вземания по съдебни спорове                              | 35                           | 35                           |
| Вземания от подотчетни лица                              | 9                            | 2                            |
| Други                                                    | 4                            | 1                            |
| Общо                                                     | 441                          | 953                          |

### 3.6. Вземания по предоставени заеми.

През 2011г. Дружеството е предоставило безлихвен заем на своето дружество-майка „Черно Море 2001“ АД в размер на 3290 хил. лв. и падеж 31.12.2013г. През 2012г. са предоставени нови 159 хил. лв. Заемът първоначално е оценен по справедлива стойност – 2815 хил. лв., а разликата между справедливата му стойност и номиналната стойност в размер на 475 хил. лв. е отчетена като разпределение (дивидент) в полза на дружеството-майка. Предоставеният кредит през 2013 г. е в размер на 147 хил.лв. Към 31.12.2013г. Вземането от дружеството майка възлиза на 2 881 хил.лв.

### 3.7. Парични средства

|                                   | 31 декември 2013<br>хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|-----------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Парични средства в брой           | 49                           | 12                           |
| Парични средства в банкови сметки | 19                           | 1                            |
| <b>Общо парични средства</b>      | <b>68</b>                    | <b>13</b>                    |

### 3.8. Акционерен капитал

Акционерния капитал е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрация. Акционерния капитал е в размер на 508 хил. лв., е разпределен в 508441 броя акции, всяка с номинална стойност от 1 лев.

Към датата на настоящият финансов отчет акционери в Дружеството са:

#### Основен капитал

|                             | Акции         | Дял от капитала % |
|-----------------------------|---------------|-------------------|
| Акционер                    |               |                   |
| Черно Море 2001 АД          | 482428        | 94.88             |
| Други физически лица        | 26013         | 5.12              |
| <b>Общо дял от капитала</b> | <b>508441</b> | <b>100</b>        |

### 3.9. Резерви

|                                        | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|----------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Ревалоризация на активи и пасиви       | 7 841                        | 7 841                        |
| Резерв от преоценка на нетекущи активи | 7 084                        | 7 166                        |
| Други резерви                          | 267                          | 267                          |
| Законови резерви                       | 68                           | 68                           |
| <b>Общо преоценъчен резерв</b>         | <b>15 260</b>                | <b>15 342</b>                |

## 3.10. Задължения по финансов лизинг

|                                                            | Минимални лизингови плащания |                           | Сегашна стойност на минималните лизингови плащания |                           |
|------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------|
|                                                            | 31 декември 2013 хил. лв.    | 31 декември 2012 хил. лв. | 31 декември 2013 хил. лв.                          | 31 декември 2012 хил. лв. |
| <b>Задължения по финансов лизинг</b>                       |                              |                           |                                                    |                           |
| До една година                                             | -                            | 24                        | -                                                  | 23                        |
| Между една и две години                                    | -                            | -                         | -                                                  | -                         |
| Между две и пет години                                     | -                            | -                         | -                                                  | -                         |
| Минус: лихви по лизинг                                     |                              | (1)                       | -                                                  | -                         |
| <b>Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг</b> | -                            | <b>23</b>                 | -                                                  | <b>23</b>                 |

## 3.11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

|                                                                              | 31 декември 2013 хил. лв. |               | 31 декември 2012 хил. лв. |               |
|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------|---------------------------|---------------|
|                                                                              | Временна разлика          | Данъчен ефект | Временна разлика          | Данъчен ефект |
| <b>Салдо в началото на периода</b>                                           |                           |               |                           |               |
| Задължения към персонала за неизползван отпуск                               | 45                        | 5             | 45                        | 5             |
| Разлика между балансова и данъчна стойност на нетекущи активи                | (7212)                    | (721)         | (7 712)                   | (771)         |
| <b>Общо</b>                                                                  | <b>(7157)</b>             | <b>(715)</b>  | <b>(7 667)</b>            | <b>(766)</b>  |
| <b>Възникнали през периода</b>                                               |                           |               |                           |               |
| Задължения към персонала за неизползван отпуск                               | 3                         |               | 10                        | 1             |
| Изменение на разликата между балансова и данъчна стойност на нетекущи активи | -                         | -             | -                         | -             |
| <b>Общо</b>                                                                  | <b>3</b>                  | <b>-</b>      | <b>10</b>                 | <b>1</b>      |
| <b>Признати през периода</b>                                                 |                           |               |                           |               |
| Задължения към персонала за неизползван отпуск                               | -                         | -             | -                         | -             |
| Изменение на разликата между балансова и данъчна стойност на нетекущи активи | (820)                     | (82)          | 500                       | 50            |
| <b>Общо</b>                                                                  | <b>(820)</b>              | <b>(82)</b>   | <b>500</b>                | <b>50</b>     |
| <b>Салдо в края на периода</b>                                               |                           |               |                           |               |
| Задължения към персонала за неизползван отпуск                               | 58                        | 6             | 55                        | 6             |
| Разлика между балансова и данъчна стойност на нетекущи активи                | (8032)                    | (803)         | (7 212)                   | (721)         |
| <b>Общо</b>                                                                  | <b>(7 974)</b>            | <b>(797)</b>  | <b>(7 157)</b>            | <b>(715)</b>  |

## 3.12. Търговски и други задължения

|                                                      | 31 декември<br>2013 хил.<br>лв. | 31 декември<br>2012 хил. лв. |
|------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------|
| <b>Краткосрочни</b>                                  |                                 |                              |
| Задължения към доставчици, в т. ч.                   | 328                             | 406                          |
| задължения към свързани лица (виж също бележка 3.28) | 17                              | 14                           |
| Задължения по получени аванси                        | 113                             | 67                           |
| <b>Общо</b>                                          | <b>441</b>                      | <b>473</b>                   |

## 3.13. Задължения по получени заеми

Към 31.12.2013г. "Черно Море" АД има задължения по следните получени заеми от други търговски дружество:

- Получен заем в размер на 100 хил. лв. Заемът е получен през 2012г. през 2013 г са получени допълнително 30 хил.лв. Задължението към 31.12.2013г. е 130 хил. лв. Задължение за лихви по заема 18 хил. лв. Лихвата по заема е определена на 10% годишно.
- Получен заем в размер на 60 хил. лв. Заемът е получен през 2012г. Задължението към 31.12.2013г. е 30 хил. лв. Лихвата по заема е определена на 6% годишно. Задължение за лихви по заема е в размер на 3 хил. лв.
- Получен заем в размер на 240 хил. лв. Заемът е получен през 2013г. Задължението към 31.12.2013г. е 240 хил. лв. Задължение за лихви по заема 19 хил. лв. Лихвата по заема е определена на 10% годишно.

И трите получени заема са краткосрочни.

## 3.14. Задължения към персонала

| Задължения към персонала             | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Задължения за положен труд           | 701                          | 346                          |
| Задължения за неизползван отпуск     | 49                           | 46                           |
| <b>Общо задължения към персонала</b> | <b>750</b>                   | <b>392</b>                   |

## 3.15. Осигурителни задължения

| Осигурителни задължения                                 | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|---------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Задължения за социални осигуровки за положен труд       | 945                          | 584                          |
| Задължения за здравни осигуровки за положен труд        | 355                          | 220                          |
| Задължения за социални осигуровки за неизползван отпуск | 7                            | 6                            |

|                                                        |             |            |
|--------------------------------------------------------|-------------|------------|
| Задължения за здравни осигуровки за неизползван отпуск | 2           | 2          |
| Лихви за просрочие                                     | 78          | 79         |
| <b>Общо осигурителни задължения</b>                    | <b>1387</b> | <b>891</b> |

### 3.16. Данъчни задължения

| Данъчни задължения                | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|-----------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Данък върху доходите на персонала | 220                          | 195                          |
| Местни данъци и такси             | 315                          | 194                          |
| Данъци върху разходите            | 13                           | 9                            |
| <b>Общо данъчни задължения</b>    | <b>548</b>                   | <b>398</b>                   |

### 3.17. Други задължения

| Други задължения                                            | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Задължения по ЗУНК                                          | 44                           | 47                           |
| Суми удържани и изплащани от името и за сметка на персонала | 27                           | 24                           |
| <b>Общо други задължения</b>                                | <b>71</b>                    | <b>71</b>                    |

### 3.18. Приходи от продажби

|                                  | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|----------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Приходи от продажба на продукция | 1 149                        | 1 577                        |
| Приходи от продажби на услуги    | 159                          | 198                          |
| Приходи от продажба на стоки     | 13                           | 14                           |
| <b>Общо</b>                      | <b>1 321</b>                 | <b>1 789</b>                 |

### 3.19. Други приходи

|                                  | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|----------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Отписани задължения              | -                            | -                            |
| Приходи от продажба на материали | 486                          | 284                          |
| Приходи от наеми                 | 79                           | 89                           |
| Други                            | 84                           | 55                           |
| <b>Общо</b>                      | <b>649</b>                   | <b>428</b>                   |

### 3.20. Разходи за материали

|                                            | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Суровини и материали вложени в продукцията | 575                          | 802                          |
| Електроенергия                             | 153                          | 175                          |

|                             |            |              |
|-----------------------------|------------|--------------|
| Горива и смазочни материали | 62         | 89           |
| Вода                        | 16         | 16           |
| Топлоенергия                |            | 5            |
| Други                       | 72         | 49           |
| <b>Общо</b>                 | <b>878</b> | <b>1 136</b> |

## 3.21. Разходи за персонала

|                                           | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|-------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Разходи за възнаграждения                 | 1574                         | 1553                         |
| Разходи за социални осигуровки и надбавки | 292                          | 302                          |
| <b>Общо</b>                               | <b>1866</b>                  | <b>1855</b>                  |

## 3.22. Разходи за външни услуги

|                                            | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Услуги свързани с производствената дейност | 49                           | 81                           |
| Услуги за организация и управление         | 280                          | 227                          |
| Услуги свързани с продажби                 | 12                           | 10                           |
| <b>Общо</b>                                | <b>341</b>                   | <b>318</b>                   |

## 3.23. Други разходи

|                                      | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Разходи за глоби и неустойки         | 8                            | 112                          |
| Командировки                         | 41                           | 27                           |
| Такси за участие в панаири и изложби | 14                           | 39                           |
| Отписани вземания                    | 2                            | -                            |
| Други разходи                        | 20                           | 19                           |
| <b>Общо</b>                          | <b>85</b>                    | <b>197</b>                   |

## 3.24. Финансови приходи

|                                                    | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|----------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Приходи от лихви                                   | -                            | 250                          |
| Положителни разлики от операции с финансови активи | 6                            | 6                            |
| <b>Общо</b>                                        | <b>6</b>                     | <b>256</b>                   |

## 3.25. Финансови разходи

|                                        | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|----------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Разходи за лихви по ползвани заеми     | 39                           | 19                           |
| Разходи за лихви по лизингови договори | -                            | 2                            |
| Отрицателни валутни разлики            | 2                            | 2                            |
| Банкови такси и комисионни             | 13                           | 14                           |
| <b>Общо</b>                            | <b>54</b>                    | <b>37</b>                    |

## 3.26. Разходи за данъци

|                                            | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Текущ разход за данък                      | -                            | -                            |
| Изменение в отсрочените данъци в. т. ч.    | -                            | (1)                          |
| от признати през годината временни разлики | -                            | (1)                          |
| <b>Разходи за данъци</b>                   | <b>-</b>                     | <b>(1)</b>                   |

## Ефективна данъчна ставка

|                                                                                                                                      | 31 декември 2013<br>хил. лв. | 31 декември 2012<br>хил. лв. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| Печалба (загуба) за периода                                                                                                          | (1012)                       | (955)                        |
| Приложима данъчна ставка                                                                                                             | 10 %                         | 10%                          |
| Разход (приход) за данък върху печалбата                                                                                             | 101                          | (96)                         |
| Данъчен ефект от постоянни разлики                                                                                                   | (1)                          | (12)                         |
| Данъчен ефект от непризнат през годината данъчен актив, възникнал през текущия период от данъчни загуби                              | 88                           | 32                           |
| Данъчен ефект от корекция през текущата година на данъчен актив (пасив), възникнал през предходен период отчетен директно в капиталa | (82)                         | 51                           |
| Данъчен ефект от корекция през текущата година на данъчен актив (пасив), възникнал през предходен период                             | -                            | -                            |
| Разход (приход) за данък                                                                                                             | -                            | 1                            |
| <b>Ефективна данъчна ставка</b>                                                                                                      | <b>10%</b>                   | <b>10%</b>                   |

Към 31 декември 2012 година и 31 декември 2013 г. Ръководството на Дружеството прави преглед на възстановимостта на приспадащи се данъчни временни разлики и данъчни загуби за пренасяне, формиращи данъчни активи. Вследствие на този преглед Дружеството преценява, че е възможно да не реализира достатъчно облагаеми печалби в близко бъдеще, срещу които да ги приспада. В резултат на това Дружеството не признава данъчен актив върху данъчни загуби за пренасяне, възникнали през текущия и предходен период.

Непризнатия данъчен актив е:

- в размер на 32 хил. лв. за 2012 г. (данъчна загуба 317 хил. лв.)
- в размер на 88 хил. лв. за 2013 г. (данъчна загуба 882 хил. лв.)

## 3.27. Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход.

Данъка върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен представлява данъчния ефект от изменението на разликата между счетоводната и данъчната балансова стойност на имотите, преоценени в предходни периоди:

- 2012 г. обратно проявление на пасив по отсрочен данък – 51 хил. лв.;

- 2013 г. доначисляване на пасив по отсрочен данък – 82 хил. лв.

### 3.28. Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях

94.88 % от акциите на Дружеството са собственост на Черно Море 2001 АД.

През 2013 година са осъществени сделки с мажоритарния собственик:

Обемите и вида на сделките, осъществени с Черно Море 2001 АД за 2013 и 2012 година са, както следва:

#### Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях

| Свързано лице | 31 декември 2013 хил. лв. |                     | 31 декември 2012 хил. лв. |                     |
|---------------|---------------------------|---------------------|---------------------------|---------------------|
|               | приходи<br>хил. лв.       | разходи<br>хил. лв. | приходи<br>хил. лв.       | разходи<br>хил. лв. |
| Лихви         |                           |                     | 250                       | -                   |
| Услуги        |                           | 2                   | -                         | 4                   |
| <b>Общо</b>   |                           | <b>2</b>            | <b>250</b>                | <b>4</b>            |

Неуредените разчети с Черно Море 2001 АД за 2013 и 2012 година са, както следва:

#### Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях (продължение)

|                                 | 31 декември 2013<br>хил. лв. | 31<br>декември<br>2012 хил.<br>лв. | 31 декември<br>2013 хил. лв. | 31 декември 2012 хил. лв. |
|---------------------------------|------------------------------|------------------------------------|------------------------------|---------------------------|
|                                 | Вземания                     | Вземания                           | Задължения                   | Задължения                |
| Търговски вземания (задължения) | 137                          | 137                                | 17                           | 14                        |
| Вземания (задължения) по заеми  | 3356                         | 3449                               |                              |                           |
| <b>Общо</b>                     | <b>3493</b>                  | <b>3586</b>                        | <b>17</b>                    | <b>14</b>                 |

### 3.29. Финансови инструменти и управление на рисковете

Преносните стойности на финансовите активи и пасиви към 31.12.2013 г. и 31.12.2012 г. по категории определени в съответствие с МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* са представени в следните таблици:

#### Финансови активи към 31.12.2013 г. в хил. лв.

|                                          | Предоставени<br>кредити и<br>вземания |
|------------------------------------------|---------------------------------------|
| Търговски вземания                       | 321                                   |
| Парични средства по разплащателни сметки | 68                                    |
| Вземания по предоставени заеми           | 3356                                  |
| <b>Общо финансови активи</b>             | <b>3745</b>                           |

## Финансови активи към 31.12.2012 г. в хил. лв.

|                                          | Предоставени<br>кредити и<br>вземания |
|------------------------------------------|---------------------------------------|
| Търговски вземания                       | 471                                   |
| Парични средства по разплащателни сметки | 13                                    |
| Вземания по предоставени заеми           | 3449                                  |
| <b>Общо финансови активи</b>             | <b>3933</b>                           |

## Финансови пасиви към 31.12.2013г. в хил. лв.

|                              | По амортизирана<br>стойност |
|------------------------------|-----------------------------|
| Търговски задължения         | 328                         |
| Задължения по получени заеми | 440                         |
| <b>Общо финансови пасиви</b> | <b>768</b>                  |

## Финансови пасиви към 31.12.2012г. в хил. лв.

|                                  | По амортизирана<br>стойност |
|----------------------------------|-----------------------------|
| Търговски задължения             | 406                         |
| Задължения по получени заеми     | 167                         |
| Задължения по лизингови договори | 23                          |
| <b>Общо финансови пасиви</b>     | <b>596</b>                  |

Използването на финансови инструменти излага Дружеството на пазарен, кредитен и ликвиден риск. В настоящата бележка е представена информация за целите, политиките и процесите по управлението на тези рискове, както и за управлението на капитала. Стратегическите насоки за управление на финансовите рискове се определят от Съвета на директорите на Дружеството.

**Пазарен риск**

Пазарният риск е рискът справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовите инструменти да варират поради промяна в пазарните цени, и може да се прояви като валутен, лихвен или друг ценови риск. Дружеството е изложено единствено на лихвен риск. Финансовите инструменти в чуждестранна валута са деноминирани единствено в Евро, чийто курс е фиксиран към лева от Българската Народна Банка. Дружеството не е изложено и на друг ценови риск, тъй като то не разполага с финансови инструменти класифицирани, като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

*Лихвен риск*

По отношение на финансовите си пасиви Дружеството е изложено на нисък лихвен риск. Към датата на баланса задълженията по договорите за кредит са с фиксирани лихви.

## Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са вземания по продажби и вземания по предоставени заеми. С оглед характера на дейността на „Черно Море“ АД, бързата обръщаемост и възрастов анализ на вземанията по продажби, ръководството на Дружеството счита, че то не е изложено на кредитен риск.

## Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Целта на Ръководството е да поддържа постоянен баланс между непрекъснатостта и гъвкавостта на финансовите ресурси. Управлението на ликвидния риск включва поддържането на достатъчни наличности от парични средства, изготвяне, анализ и актуализиране на прогнози за паричните потоци.

В следващата таблица са представени договорените падежи на финансовите пасиви на база на най-ранната дата, на която Дружеството може да бъде задължено да ги изплати. В таблицата са посочени недисконтираните парични потоци в хил. лв., включващи главници и лихви:

## Управление на капитала

Дружеството управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие.

Ръководството на Дружеството наблюдава капиталовата структура на базата на съотношението нетен дълг към коригиран собствен капитал. Нетният дълг включва както дългосрочните и краткосрочните лихвени заеми, така и дългосрочните и краткосрочните задължения по финансов лизинг, намалени с паричните средства. Основният капитал, резервите, натрупаната печалба формират коригирания собствен капитал на Дружеството.

### 3.30. Други оповестявания.

Възнаграждението на независимия финансов одитор за одиторската заверка на финансовия отчет за:

- 2012 г. е 5 хил. лв.;
- 2013 г. е 5 хил. лв

### 3.31. Събития след датата на отчета за финансовото състояние.

Не са настъпили събития след датата на отчета, които да налагат корекции в данните.

### 3.32. Действащо предприятие.

Ръководството, декларира, че няма необходимост нито намерение да ликвидира дейността на Дружеството. Изхождайки от дейността и развитието на предприятието ръководството счита, че не са налице индикации, които биха могли да поставят под въпрос принципа за действащо предприятие и, че Дружеството ще бъде действащо през следващия отчетен период.

Съставител:.....  
Диана Златева-Главен счетоводител/

Ръководител:.....  
/Петьо Милков-Изпълнителен директор/